

ELS COPS DE CALOR EN ELS ANIMALS DE COMPANYIA

El cop de calor és un síndrome de lesió cel·lular, causat per l'increment de la temperatura corporal amb una pèrdua de la capacitat de termoregulació. Aquesta pujada de la temperatura corporal pot causar danys fisiològics en l'organisme, una fallada multiorgànica que provoca danys permanents en l'animal, i fins i tot, pot causar-li la mort. Oblidar-se l'animal al cotxe uns minuts, deixar-lo lligat a una terrassa o treure'l a passejar en hores de màxima calor, solen ser les causes dels cops de calor en els animals de companyia.

Perquè els animals són tan sensibles a la calor?

Els animals són més sensibles a la calor que les persones perquè tenen més dificultats per reduir la seva temperatura corporal. A diferència de les persones, ells no suen, de manera que la seva forma d'eliminar la calor corporal és el panteix, la transpiració a través dels coixinets amb contacte amb superfícies fredes i a través de les zones amb poc pèl, com ara l'abdomen. La seva temperatura corporal normal és de 38-39º, però si aquesta s'eleva, es podran desencadenar alteracions internes que resultaran fatals per l'organisme.

Quan la temperatura de l'exterior s'acosta a la de l'interior, el gos respira cada vegada amb més força, allarga i posiciona la llengua de forma característica per millorar l'eficàcia de la respiració però quan aquesta temperatura segueix pujant, la temperatura de l'animal començarà a augmentar ja que el sistema de refrigeració intern deixa de ser eficaç.

Hi ha animals més sensibles?

Els animals que tenen més risc són els més joves i els més vells, animals obesos, de pell fosca...

Són especialment sensibles els gossos de raça braquicefàlica (bulldog, bòxer, pug, pequinès...) ja que per la seva anatomia (nas curt i estret, paladar llarg i sovint laringe estreta), tenen dificultats en el pas de l'aire i dificulta la refrigeració. També cal anar en compte amb races nòrdiques per ser races no acostumades a climes càlids.

A menys que quedin tancats, resulta estrany que un gat pateixi un cop de calor, ja que no tenen un panteix exagerat, i en cas d'hipertèrmia, redueixen l'activitat, deixen de menjar i busquen llocs més frescos. Els més sensibles són els de raça persa i els Himalayo.

Els hámsters i conills són especialment sensibles ja que més de 30º ja els representa una calor excessiva, cal vigilar sobretot, on deixem la gàbia. Per les aus, cal evitar deixar-les on toqui el sol, facilitar-los una banyera o vaporitzar aigua.

Així, en totes les mascotes, cal assegurar que tinguin un lloc ombrívol, en una habitació amb una temperatura no gaire alta i que sempre tinguin aigua fresca en abundància.

Què passa a l'organisme durant un cop de calor?

Com hem comentat, la temperatura normal dels gossos i dels gats és de 38-39º. A partir de 41º parlem de cop de calor i a partir de 42'5º apareixen greus problemes orgànics ja que es produeix una mort cel·lular i una disminució de l'aportació d'oxigen als teixits, causant-los danys que poden ser irreversibles.

HOSPITAL VETERINARI

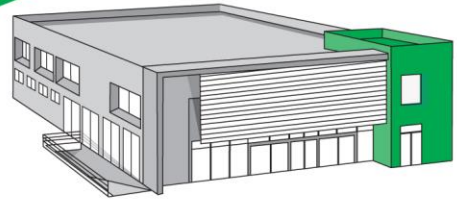
Can Pau Birol, 38
17006 Girona
Telf. 972 21 86 68

De dilluns a divendres 10h a 21h
Dissabtes 10h a 14h

CLÍNICA VETERINARIA

Avgd Lluís Pericot, 17
17003 Girona
Telf. 972 22 71 70

De dilluns a divendres
Matí 11h a 14h / Tarda 17h a 20h
Dissabte 10h a 14h

Tot i que el cop de calor afecta gairebé tots els òrgans, l'afectació més freqüent és la renal. U insuficiència renal aguda pot arribar a ser mortal. També és freqüent la coagulació intravascular disseminada (CID) amb la qual l'organisme perd el control de la coagulació, produint l'aparició d'hemorràgies, trombosis, necrosi i disfuncions orgàniques.

Altres afectacions són a nivell del sistema cardiovascular (necrosi del miocardi i arítmies a les 36 hores), sistema nerviós (amb convulsions i coma), sistema digestiu (dany de la barrera gastrointestinal, translocació de bacteries, septicèmia, ulceració de la mucosa i hemorràgies digestives), sistema hepàtic (disminueix la producció de proteïnes i factors de coagulació), sistema muscular (per esgotament extrem) i desequilibris electrolítics.

Quins són els símptomes d'un cop de calor?

El primer símptoma que apareix és una respiració molt ràpida i forçada (és la forma fisiològica que té l'animal d'eliminar l'excés de calor corporal), seguit d'excés de salivació, mucoses molt vermelles o fins i tot blaves, augment de la temperatura corporal, taquicàrdia, vòmits, diarrea amb sang, alteracions en l'estat mental (l'animal pot entrar en estat comatós degut a un edema cerebral), petèquies (petites taques de sang a la pell), convulsions i parada cardiorespiratòria que conduirà a la mort de l'animal.

Un pacient ingressat en estat greu pot morir en menys de 24 hores per xoc o parada respiratòria. Si sobreviu, durant els següents dies caldrà realitzar controls analítics per comprovar que no s'ha produït una insuficiència renal o hepàtica.

Què cal fer si el nostre animal té un cop de calor?

És de vital importància dur ràpidament l'animal al centre veterinari més proper. Pel camí, cal dur-lo en un lloc fresc, tranquil·litzar-lo, mullar-lo amb aigua tèbia (en cap cas aigua freda) sobretot a les potes, cap i abdomen (amb draps molls o amb aigua amb esprai). Cal disminuir la temperatura gradualment i fins a 39'5º com a màxim, a fi d'evitar una hipotèrmia, igual de perillosa que la hipertèrmia.

Un cop al centre veterinari, no només es controlarà la temperatura corporal (sovint amb rentats gàstrics i ènemes en casos d'hipertèrmies que no responen) sinó que se li administraran fluids per combatre la hipovolèmia. En la majoria de casos caldrà antibioteràpia de cobertura, i el tractament es personalitzarà en cada cas (administració de plasma i glucosa quan sigui necessari, anticonvulsions, protectors gàstrics, anticoagulants...).

Com podem evitar un cop de calor?

Les pautes bàsiques per prevenir aquesta situació són: tenir sempre aigua fresca, evitar el passeig a hores de màxima calor, no deixar en cap cas l'animal dins el cotxe (ni tan sols amb les finestres baixades) i en cas de deixar-lo en un pati o terrassa, assegurar-nos que tindrà una zona amb ombra i ventilada.

Temps tancat al vehicle	Tª a l'exterior	Tª dins el vehicle
10 minuts	30º	39º
10-30 minuts	30º	43º
>30 minuts	30º	49º

Tal i com mostrem al quadre adjunt, amb només 10 minuts, el gos o el gat poden morir dins un cotxe tancat.

HOSPITAL VETERINARI

Can Pau Birol, 38
17006 Girona
Telf. 972 21 86 68

De dilluns a divendres 10h a 21h
Dissabtes 10h a 14h

CLÍNICA VETERINARIA

Avgd Lluís Pericot, 17
17003 Girona
Telf. 972 22 71 70

De dilluns a divendres
Matí 11h a 14h / Tarda 17h a 20h
Dissabte 10h a 14h